

Funktionaalianalyysin peruskurssi

Harjoitus 3

11.2. 2008

1. Olkoon E normiavaruus ja $F \subset E$ sen aito vektorialiavaruus (eli siis $F \neq E$). Voiko F olla avoin joukko avaruudessa E ? [*Vihje*: jos vektori $x \notin F$, tarkastele origosta lähtevää puolisuoraa $\{\lambda x : \lambda \geq 0\}$.]

2. Olkoon $1 \leq p < \infty$ ja kiinnitetään rajoitettu jono $(a_k)_{k=1}^\infty \in \ell^\infty$. Näytä, että kuvaus $Tx = T(x_k)_{k=1}^\infty = (a_k x_k)_{k=1}^\infty$, kun $x = (x_k)_{k=1}^\infty$, määrittelee rajoitetun lineaarisen operaattorin $\ell^p \rightarrow \ell^p$. Laske sen normi $\|T\|$.

3. Suppeneeko (funktio)sarja $\sum_{n=1}^\infty (-1)^n \frac{t^n}{n}$ Banachin avaruudessa $C(0, 1)$? Entä suppeneeko kyseinen sarja absoluuttisesti avaruudessa $C(0, 1)$? [Edellä sarjan n :s termi on siis funktio $t \mapsto (-1)^n \frac{t^n}{n}$. Muista Analyysi II:sta vuorottelevat sarjat ja Leibniz'in lause.]

4. Olkoon E Banachin avaruus ja $T : E \rightarrow \mathbb{R}$ lineaarinen kuvaus. Kuvauksen T ydin on

$$\text{Ker}(T) = \{x \in E : Tx = 0\}.$$

Osoita: T on jatkuva jos ja vain jos $\text{Ker}(T)$ on E :n suljettu vektorialiavaruus. [*Vihje*: suuntaan " $\Leftarrow$ " oletetaan, ettei T ole jatkuva origossa ja näytetään, että $\text{Ker}(T)$ ei ole suljettu.]

5. Kiinnitetään $0 < \alpha < 1$ ja olkoon Lip_α sellaisten funktioiden $f : [0, 1] \rightarrow \mathbf{R}$ joukko, joille

$$\|f\|_\alpha = |f(0)| + \sup_{s \neq t} \frac{|f(s) - f(t)|}{|s - t|^\alpha} < \infty.$$

Näytä aluksi, että Lip_α on vektoriavaruus ja että $\|\cdot\|_\alpha$ on normi. Osoita sen jälkeen, että $(Lip_\alpha, \|\cdot\|_\alpha)$ on Banachin avaruus. (Huomaa että

$$|f(s) - f(t)| \leq \|f\|_\alpha \cdot |s - t|^\alpha \text{ kaikilla } s, t \in [0, 1], f \in Lip_\alpha.$$

Sanotaan usein, että f on Hölder-jatkuva potensilla α , tai kertaluvun α Lipschitz-funktioksi.)

Kurssin kotisivulla on nyt myös linkki vuoden 2010 luentoversioon, joka päivittyy kurssin edetessä noin kerran viikossa (yleensä loppuviikosta):

<http://wiki.helsinki.fi/pages/viewpage.action?pageId=49513258>